

วัณโรคสัตว์ปีกในไก่วง : รายงานสัตว์ป่วย

อุดม เจือจันทร์¹ เนตรชนก จิวากานนท์¹
กัลยา เจือจันทร์² นิยมศักดิ์ อุปทุม¹

บทคัดย่อ

ไก่วงอายุ 3 ปี ของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ส่งมาชันสูตรโรคที่ ศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนตายไก่วงแสดงอาการน้ำหนักลดลง แต่กินอาหารปกติ กล้ามเนื้อหน้าอกสีบ กระดูกหน้าอกแหลม จากการผ่าซากพบเม็ดตุ่มสีเทาเหลืองขอบเขตชัดเจน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.1-1.5 เซนติเมตร กระจายทั่วตับ ม้าม ลำไส้เล็กและไขกระดูกรอยโรคทางจุลพยาธิวิทยาพบเม็ดตุ่มมีลักษณะ caseous necrotic debris ล้อมรอบด้วย epithelioid cell และ giant cell โดยมี fibrous connective tissue เป็น capsule ตรวจพบ acid-fast bacilli กระจายอยู่ในเนื้อตายและเม็ดเลือดขาว โดยเฉพาะใน giant cell ผลการเพาะเชื้อแบคทีเรียพบเชื้อ *Mycobacterium intracellulare* จากตุ่มหนองที่ตับและไขกระดูก และเชื้อ *M. fortuitum* จากตุ่มหนองที่ลำไส้เล็กและอุจจาระ

คำสำคัญ : วัณโรคสัตว์ปีก ไก่วง *Mycobacterium intracellulare* *M. fortuitum*

ทะเบียนผลงานวิชาการเลขที่ 46(2)-0116(4)-013

¹ ศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260

² คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต.ไบเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

Aviantuberculosis in turkeys : A case report

Udom Chuachan¹ Netchanok Jiwaganon¹
Kanlaya chuachan² Niyomsak Upathum¹

Abstract

The 3 years old turkey of the farmer in Muang district, Khon Kaen province was sent to NEVRDC. It died after loss of weight but remained appatite. The pectoral muscle was atrophied and the breastbone became prominent. Post mortem finding revealed yellowish to grayish granuloma in liver, spleen, small intestine and bone marrow. Histologically, the granuloma had caseous necrotic center surrounded by epithelioid cells and giant cells, the fibrous connective tissue were as capsule, large numbers of acid-fast bacilli were seen in the necrotic material and within giant cells. *Mycobacterium intracellulare* was isolated from bone marrow and hepatic granuloma. *M. fortuitum* was isolated from small intestinal granulomas and feces.

Keywords : Avian tuberculosis, Turkey, *Mycobacterium intracellulare*, *M. fortuitum*

Research No. : 46(2)-0116(4)-013

¹ Northeastern Veterinary Research and Diagnostic Center, Thapra, Muang, Khon Kaen 40260